

اشاره:

شرکت‌های بیمه در ایران در سال‌های اخیر از توسعه درخور توجهی برخوردار شده‌اند و بخش قابل توجهی از نیازهای مردم به پوشش‌های بیمه‌ای برای فعالیت‌های مختلف را پاسخ می‌دهند. با این حال هنوز صنعت بیمه کشور نیازمند افزایش ظرفیت است و رونق فعالیت بخش خصوصی رami طلبد.

هنوز بخش عمده صنعت بیمه کشور در اختیار دولت قرار دارد و همین امر مانع از توسعه کمی و کیفی این صنعت می‌باشد. با توجه به رشد فعالیت‌های اقتصادی - تجاری، ضرورت دارد که با کمک کارشناسان و مدیران صنعت بیمه، مشکلات این بخش بررسی و متناسب با روند توسعه اقتصادی کشور برنامه‌ریزی شود.

به منظور بررسی فعالیت شرکت‌های بیمه در ایران، خبرنگار نشریه «بررسی‌های بازرگانی»، با آقای معصوم ضمیری، رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی بیمه آسیافت وگویی دارد که با هم می‌خوانیم.

افزایش ظرفیت صنعت بیمه برای پیشگیری از ضربه شدید در بلندمدت



با نرخ ترجیحی و با حدود ۶۰ درصد تخفیف تعیین کرده است.

■ در بخش ترانزیت کالا، صنعت بیمه چه تسهیلاتی را در سال‌های اخیر ارائه داده است؟

□ یکی از مشکلات مربوط به ترانزیت کالا از ایران به کشورهای دیگر، مربوط به گمرک بود. گمرک از شرکت‌های حمل و نقل درخواست ضمانت‌نامه می‌کرد تا اگر کالایی وارد شد از کشور خارج گردد و در غیر این صورت گمرک، حقوق گمرکی مربوط به واردات کالا را مطالبه می‌نمود.

در حدود سه سال اخیر شرکت‌های بیمه به مؤسسات حمل و نقل بیمه تضمین حقوق گمرکی برای کالاهای ترانزیتی ارائه می‌دهد. این مؤسسات با پرداخت حق بیمه، این‌گونه بیمه‌نامه‌ها را خریداری می‌کنند و به گمرک تحویل می‌دهند. این طرح در حل و فصل مشکلات ترانزیت کالا بسیار موفق بوده است.

■ نحوه گسترش صنعت بیمه در میان مردم را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

□ مقایسه آماری نشان می‌دهد که در سال‌های اخیر نسبت به سال‌های پیش میزان استقبال مردم از صنعت بیمه

به قدر کافی از بخش خصوصی در این صنعت استفاده کرد.

از سوی دیگر بهینه‌سازی سیستم اجرایی در صنعت بیمه با کاربرد رایانه‌ها ضروری است. با استفاده از این دو مقوله، پذیرایی از شمار بیشتری از بیمه‌گزاران و کاهش هزینه‌ها میسر خواهد شد.

■ مزیت ورود صنعت بیمه کشور به بخش سرمایه‌گذاری چیست و بیمه آسیا در این زمینه چه نقشی ایفا می‌کند؟

□ ورود صنعت بیمه به بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری دو مزیت دارد. اول آنکه سرمایه‌گذاری با اتکا به بیمه را ترغیب می‌کند، دوم آنکه بیمه حضور مستمر و مستقیمی در بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری‌های کلان خواهد داشت. در بخش حمایت از سرمایه‌گذاری، تمام شرکت‌های بیمه از جمله بیمه آسیا حضور مستمری دارند.

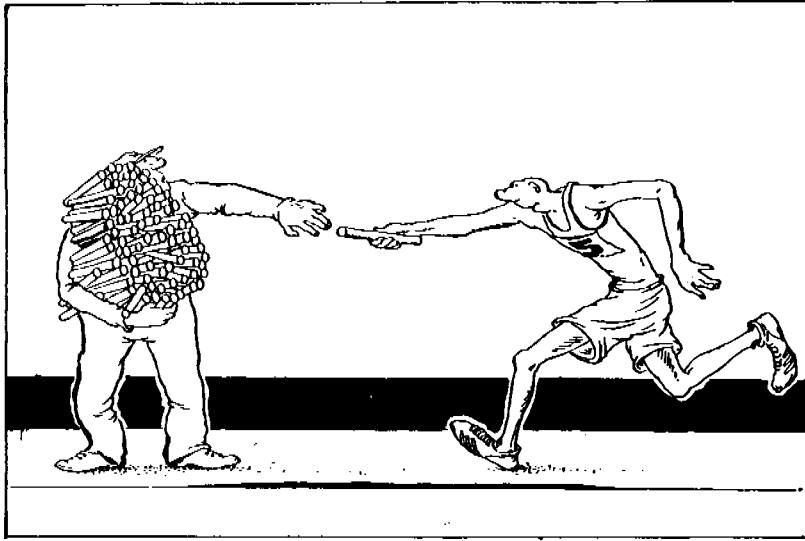
■ صنعت بیمه برای حمایت از توسعه صادرات چه تسهیلاتی را ارائه می‌دهد؟

□ برای حمایت از صادرات، شورای عالی بیمه، حق بیمه مربوط به صادرات را

■ با روند کنونی تقاضا در بازار بیمه ایران، به نظر جنابعالی راه‌های توسعه این صنعت برای پاسخ‌گویی به تمام نیازهای پوشش‌های بیمه کشور چیست؟

□ رضایت نسبی مردم از خدمات شرکت‌های بیمه در سال‌های اخیر قابل توجه بوده است. باید به این زنگ خطر توجه داشت که چنانچه متناسب با استقبال عمومی از صنعت بیمه، این بخش مجهز نشود و نتواند جوابگوی نیازها باشد، در بلندمدت ضربه شدیدی خواهد دید. با این روند، مهم‌ترین موضوع برای صنعت بیمه، بالا بردن ظرفیت آن است. به این منظور لازم است با امکانات و تدابیر خاص

○ اگر به استقبال عمومی مردم از صنعت بیمه پاسخ داده نشود و این صنعت مجهز نگردد، در بلندمدت ضربه شدیدی خواهد خورد.



□ اگر بیمه اتکایی را به دو بخش خریدار و فروشنده تقسیم کنیم، بیمه آسیا در بخش خرید بیمه اتکایی برای تعهدات سنگین بیش از توان خود به ناچار خارج از صنعت بیمه کشور، بیمه اتکایی خریداری می‌کند. در سال گذشته قراردادهای مناسبی با همکاری شرکت‌های بیمه خارجی برای خرید بیمه اتکایی منعقد کردیم که در نوع خود در منطقه خاورمیانه و آسیای بی نظیر بود.

به‌طور کلی همکاری شرکت‌های بیمه ایرانی برای حفظ منافع کشور از نظر ارزش نتایج خوبی داشته است. همکاری شرکت‌های بیمه در زمینه اتکایی در دو رشته آتش‌سوزی و باربری بوده است. البته با افزایش ظرفیت نگهداری مخاطرات (ریسک) در داخل کشور از طریق شرکت‌های بیمه ایرانی توانستیم حداقل حق بیمه را بپردازیم. در سال گذشته در زمینه بیمه آتش‌سوزی برای کل کشور فقط ۴ میلیون دلار به صورت اتکایی به بازار بین‌المللی بیمه پرداخت کردیم. در حالی که در قالب همین قرارداد برای حادثه

کشور نباشد، اندیشه نمایند.

شرکت بیمه آسیا در اجرای خصوصی‌سازی در صنعت بیمه در دو سال گذشته طرحی را اجرا کرده و در این طرح، تأسیس شرکت‌های نمایندگی با سرمایه بخش خصوصی منظور شده است. این نمایندگی‌ها با ۱۰۰ درصد سرمایه بخش خصوصی تشکیل می‌شوند و مجوز ارایه خدمات بیمه‌ای را از شرکت بیمه آسیا دریافت می‌کنند و به‌ازای فعالیت خود، کارمزد می‌گیرند. در حال حاضر ۱۵ شرکت از این نوع تشکیل شده که در بخش صدور و عرضه بیمه فعالیت دارند. به‌زودی این شرکت‌ها در بخش تسویه خسارت فعال خواهند شد. نظارت دولت در این زمینه یابرجا خواهد بود. در چارچوب قوانین جاری نباید در روند خصوصی‌سازی صنعت بیمه توقف ایجاد کرد، بلکه باید حرکت‌هایی را انجام داد و بیمه آسیا این تجربه را دارد.

■ **شرکت سهامی بیمه آسیا در صحنه بیمه‌های اتکایی فعالیت دارد یا خیر؟**

به‌مراتب بیشتر شده است. بخشی از این امر به نیاز مردم به بیمه در سال‌های اخیر مربوط می‌شود. سرمایه تهیه کالا و وسایل سرمایه‌ای بسیار سنگین است و در صورت بروز خسارت، امکان جبران آن به‌سادگی وجود ندارد.

برای مثال کسانی که با مشکلات بسیار اقدام به خرید یک دستگاه خودرو می‌نمایند، می‌دانند که بر اثر یک حادثه ممکن است آن را از دست بدهند و امکان خرید خودروی دیگر برایشان وجود ندارد. در نتیجه به بیمه روی می‌آورند.

■ **شرکت سهامی بیمه آسیا در صنعت بیمه کشور چه جایگاهی دارد؟**

□ بیمه آسیا پس از بیمه ایران در صنعت بیمه رتبه دوم را دارد. این شرکت در سال ۱۳۶۰ به‌طور رسمی فعالیت خود را شروع کرد، اما فعالیت اصلی آن از سال ۱۳۶۸ آغاز شد.

در سال گذشته سهم شرکت بیمه آسیا در صنعت بیمه کشور به ۲۵ درصد رسید. سیاست این شرکت به‌دنبال سیاست بیمه‌های عمده و دولتی نبوده است بلکه توسعه بیمه در بین آحاد مردم و صنایع است.

■ **در زمینه فعالیت شرکت‌های بیمه در محدوده نظام دولتی چه نظری دارید؟**

□ شرکت‌های بیمه از فعالیت در محدوده قوانین دولتی به‌شدت رنج می‌برند. قوانین دولتی دست‌وپاگیر و از مشکلات اساسی صنعت بیمه است. باید مسئولان به این امر توجه کنند و در رابطه با استفاده از بخش خصوصی در صنعت بیمه به نحوی که معایر با قوانین جاری

○ استفاده از توان بخش خصوصی با امکانات و تدابیر خاص و بهینه‌سازی نظام اجرایی در صنعت بیمه با استفاده از رایانه‌ها برای افزایش ظرفیت صنعت بیمه ضروری است.

یافته‌اند، در حالی که حق بیمه دریافتی ۳۸ درصد افزایش داشته است.

بخش قابل توجه این رشد مربوط به بیمه‌های اشخاص می‌باشد که شامل بیمه عمر، درمان و حوادث است. طرح جدید بیمه عمر - پس‌انداز نیز به خوبی مورد استقبال جامعه بوده است. در رشته بیمه باربری نیز در همین مدت ۵۰ درصد رشد به دست آمده است که از اجرای برنامه تعدیل در بخش‌های مختلف بیمه (تغییر پورتنفو) ناشی شد. در بیمه خودرو محدودیت‌هایی برقرار شد اما در رشته باربری بازیابی جدیدی صورت گرفت تا ترکیب آن اصلاح شود.

مجموع خسارات پرداختی شرکت بیمه آسیا در همین دوره زمانی نیز ۶۵ درصد افزایش یافت. در نتیجه رشد پرداخت خسارت بیش از افزایش حق بیمه دریافتی بوده است که در پی سیاست وزارت امور اقتصادی و دارایی و بیمه مرکزی ایران انجام شده، زیرا می‌بایست با اصلاح پرداخت خسارت، باید مردم را یاری می‌دادیم و ضریب پرداخت خسارت را به واقعیت نزدیک می‌کردیم.

بررسی ارقام نشان می‌دهد که در رشته بیمه خودرو نه تنها بازار بیمه کشور سر به سر نیست، بلکه متحمل زیان می‌شود. اما مسؤولان صنعت بیمه آگاهانه این زیان را پذیرفته‌اند تا به توسعه فرهنگ بیمه در کشور کمک کنند.

■ شرکت بیمه آسیا در زمینه بیمه

عمر چه اقداماتی انجام داده است؟

□ شرکت بیمه آسیا از دو سال پیش اقدام به تهیه طرح بیمه عمر و پس‌انداز نمود که با طرح‌های قبلی متفاوت بود. در



حق بیمه دریافتی این شرکت با ۳۸ درصد افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل از ۱۳۵ به ۱۸۷ میلیارد ریال رسیده است. بخشی از این رشد از تورم و افزایش قیمت‌ها و ترقی ارزش سرمایه‌های شرکت ناشی شده و نزدیک به ۱۶/۵ درصد افزایش آن مربوط به رشد تعداد بیمه‌نامه‌هاست. در این مدت مشتریان شرکت بیمه آسیا ۱۶ درصد افزایش

تأسف‌بار زلزله رودبار و زنجان بیش از ۵۰ میلیون دلار دریافت کردیم.

در بخش بیمه باربری وضعیت به این صورت نبوده است. معمولاً در بخش بیمه آتش‌سوزی جز آتش‌سوزی در گمرکات، خسارت کلانی نیست. در سال‌های اخیر با سیاست‌هایی که در گمرکات اجرا می‌شود، تراکم کالا زیاد نیست و نگهداری و حفاظت آن نیز به خوبی انجام می‌شود.

در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی، آتش‌سوزی عمده در گمرکات وجود نداشته است و لذا برای کل کشور در این زمینه حق بیمه نازلی به بیمه‌های اتکایی پرداخت می‌شود.

در بیمه اتکایی میزان حق بیمه و توان واگذارنده بسیار مهم است. همکاری شرکت‌های بیمه در ایران سبب شده که در سطح بین‌المللی شرکت‌های بیمه اتکایی با قدرت بزرگ بیمه‌ای ایران روبه‌رو شوند و در نتیجه شرایط مناسب‌تری ارائه می‌کنند.

■ مشکلات مبتلابه صنعت بیمه در

ایران چیست؟

□ صنعت بیمه با هر تدبیر ممکن از جمله استفاده از توان بخش خصوصی، باید ظرفیت خود را بالا ببرد تا بتواند استقبال خوب مردم را پاسخ دهد و آنها را به سوی خود جلب کند تا راه توسعه را ادامه دهد.

■ انواع خدمات بیمه‌ای که شرکت

بیمه آسیا ارائه می‌دهد، کدامند؟

شرکت سهامی بیمه آسیا در تمام رشته‌های بیمه فعالیت دارد. آخرین آمار عملکرد این شرکت نشان می‌دهد که در نهم ماه فروردین تا آذر سال جاری میزان

○ ورود صنعت بیمه به بازار سرمایه، اولاً سرمایه‌گذاری با اتکاء به بیمه را ترغیب می‌کند و ثانیاً حضور مستقیم و مستمر صنعت بیمه در بازار سرمایه و سرمایه‌گذاری کلان را میسر می‌سازد.

این طرح از پیچیدگی طرح‌های قبلی به نحو چشمگیری کاسته شد و بیمه‌نامه برای عموم مردم قابل فهم گردید و به‌سادگی نیز قابل فروش است. در دو سال اخیر ۲۵ هزار فقره بیمه‌نامه عمر به فروش رسیده که در نوع خود بی‌سابقه است. این موضوع نشان می‌دهد که زمینه کار در صنعت بیمه بسیار وسیع است ولی تجدیدنظر در ساختار شرکت‌های بیمه الزامی است.

○ شرکت‌های بیمه از فعالیت در محدوده نظام دولتی رنج می‌برند. قوانین دولتی دست‌وپاگیر و مشکل‌زاست. باید از بخش خصوصی در صنعت بیمه تا آنجا که مغایر با قوانین نباشد، استفاده کرد.

جدول مقایسه‌ای حق بیمه و تعداد بیمه‌نامه شرکت سهامی بیمه آسیا از فروردین ماه تا آذرماه سال‌های ۷۴ و ۷۵

رشته بیمه‌ای	سال ۷۵ حق بیمه تعداد بیمه‌نامه	سال ۷۴ حق بیمه تعداد بیمه‌نامه	افزایش یا کاهش حق بیمه تعداد بیمه‌نامه	درصد افزایش یا کاهش
باربری	۲۷,۹۱۷,۶۲۱,۶۸۲	۱۸,۵۹۵,۳۱۴,۶۹۶	۹,۳۲۲,۳۰۶,۹۸۶	۵۰/۱۳
	۲۰,۳۱۵	۱۵,۸۲۲	۴,۴۹۳	۲۸/۴۰
آتش‌سوزی	۳۳,۱۰۶,۳۸۹,۷۰۰	۲۶,۶۵۰,۶۲۴,۰۹۶	۶,۴۵۵,۷۶۵,۶۰۴	۲۴/۲۲
	۶۶,۷۲۶	۵۷,۱۰۶	۹,۶۲۰	۱۶/۸۵
اتومبیل	۹۰,۶۹۷,۳۸۴,۳۹۹	۶۴,۸۲۱,۰۲۹,۳۹۰	۲۵,۸۷۶,۳۵۵,۰۰۹	۳۹/۹۲
	۸۵۹,۳۹۳	۷۴۴,۸۱۴	۱۱۴,۵۷۹	۱۵/۳۸
مسئولیت و مهندسی	۷,۸۳۲,۳۰۷,۳۵۲	۹,۰۰۳,۳۸۹,۱۰۳	-۱,۱۷۱,۰۸۱,۷۵۱	-۱۳/۰۱
	۲,۲۳۰	۱,۶۰۰	۶۳۰	۳۹/۳۸
اشخاص	۲۷,۱۲۵,۰۱۱,۹۲۶	۱۵,۸۳۴,۲۲۰,۸۴۸	۱۱,۲۹۰,۷۹۱,۰۷۸	۷۱/۳۱
	۲۶,۷۰۹	۱۷,۴۰۳	۹,۳۰۶	۵۳/۴۷
جمع	۱۸۶,۶۷۸,۷۱۵,۰۵۹	۱۳۴,۹۰۴,۵۷۸,۱۳۳	۵۱,۷۷۴,۱۳۶,۹۲۶	۳۸/۳۸
	۹۷۵,۳۷۳	۸۳۶,۷۴۵	۱۳۸,۶۲۸	۱۶/۵۷

○ شرکت بیمه آسیا در اجرای خصوصی‌سازی در صنعت بیمه تاکنون با تأسیس ۱۵ شرکت نمایندگی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی موافقت کرده و آنها در بخش صدور و عرضه بیمه فعالیت دارند و به‌زودی در زمینه تسویه خسارت فعال خواهند شد.